

Johanna Tuukkanen

LL, anesthesiologian erikoislääkäri,
hallinnon pätevyys

Ylilääkäri, Keski-Suomen keskussairaala,
päivystys

SELYn valtuuskunnan jäsen

Olen löytänyt itseni monta kertaa sanomasta mahtipontisesti: ”Ei koskaan enää.” Ja yhtä usein olen pyörtänyt aiemmat päätökseni. Myönnän rehellisesti ja avoimesti olevani takinkääntäjä pahimmasta päästä.

Nuorena jyvaskyläläisenä ylioppilaana julistin: ”Tähän käpykylään en sitten ikinä enää palaa.” Ja kuinka kävikään? Kahdenkymmenen vuoden irtioton jälkeen palasin tyytyväisenä entiseen koulukaupunkiini. Onneksi ”käpykyläkin” oli muuttunut sitten 80-luvun.

Lääketieteen opiskelijana tarkoituseni oli keskittyä opiskeluun ja jättää harrastaminen vähemmälle. Houkutus kasvoi kuitenkin ylivoimaiseksi, ja niinpä löysin itseni Tampereen Lääketieteen Kandidaattiseururan erinäisistä luottamus-toimista.

Lääkäriksi valmistuttuani uhosin: ”Nyt nämä järjestöhommat saavat riittää.” Sillä seurauksella, että olin parin vuoden kuluttua Nuorten Lääkärien Yhdistyksen valtuuskunnassa, Nuori Lääkäri -lehden toimituskunnassa ja Lääkäriliiton valtuuskunnassa. Näitä järjestöhommia on sitten riittänyt – ja näyttää riittävän edelleen. Tauti vaikuttaa parantumattomalta.

Jossain vaiheessa ajauduin esimiestyöhön ja hoidin vuosia anesthesiakollegojen henkilöstöasioita kliinisen työn ohella

Takin käännöllä uusiin haasteisiin

Keski-Suomen keskussairaalaassa. Samalla siirryin vaikuttamaan Nuorten Lääkärien Yhdistyksen asemesta Erikoislääkäriyhdistyksessä, koska oletin urakehitykseni olevan ehdottomasti päätepisteessä. Olin varma, että seuraava työtehtäväni olisi anestesiaerikoislääkäriin kliininen työ ilman hallinnollisia velvoitteita.

Sitten alkoi kuitenkin tuntua siltä, että sairaalamaailma ja sen kankeat halintorakenteet on nähty. Siirryin yksityisen lääkärikeskus-sairaalan yksikönjohtajaksi ja vastaavaksi lääkäriksi syksyllä 2010.

Uudessa tehtävässä aukeni kokonaan toinen maailma: nopeampoinen ja ketterä liike-elämän toimintaympäristö konkreettisine tulostavoitteineen ja selkeine johtamisjärjestelmineen. Olin vakuuttunut siitä, että jos joskus palaan takaisin julkiselle sektorille, en missään tapauksessa palaa hallintotehtäviin.

Kunnes erällä lounastunnilla syksyllä 2012 sain yllättävän puhelun sairaanhoitopiiristä, ja minua alettiin houkutella Keski-Suomen keskussairaalan päivystyksen ylilääkäriin sijaisuuteen. Tehtävään, joka ei aiemmin ollut tullut mieleeni. Ei, vaikka anesthesiologina ja järjestöaktiivina olin toki pohtinut päivystykseen liittyviä asioita ja ottanut niihin julkisestikin kantaa. Muutaman viikon asiaa harkittuani huomasin vastaavani myöntävästi, ja seuraavassa tammikuussa löysin itseni taas sairaanhoitopiiristä – ja mistäs muualta kuin hallinnollisesta tehtävästä.

Eikä tässä vielä kaikki. Otin samalla vetovastuun akuuttilääketieteen erikoislääkärikoulutuksesta sairaalassamme. Erikoisalan, josta en ollut alkuunkaan innostunut, kun siitä alettiin puhua maassamme kymmenisen vuotta sitten.

Toki jo silloin oli selvää, että päivystyksen täytyy muuttua, koska maailma muuttuu. En vain ollut vakuuttunut, että uusi erikoisala olisi oikea ratkaisu, vaan ajattelin monien muiden tapaan, että päivystystä voitaisiin vahvistaa muulla tavoin.

Kymmenen vuoden aikana moni asia on suomalaisessa terveydenhuollossa kuitenkin muuttunut. Päivystykset ovat keskittyneet nopeasti, ja keskussairaalan yhteydessä toimivasta perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystyksestä on tullut normi. Samaan aikaan yhä useammat sairaudet ovat muuttuneet päivystyksellisesti hoidettaviksi, kuten akuutit aivoverenkiertohäiriöt.

Sairaaloiden vuodeosastoilla hoidettavista potilaista yhä useampi tulee sairaalaan päivystyksen kautta. Päivystyksen painoarvo on kasvanut huomattavasti. Päivystyksen toiminta heijastuu koko sairaalan toimintaan. Ei siis ole yhdentekevää, mitä päivystyksessä tapahtuu ja ketkä siellä työskentelevät.

On käännteentekevä muutos, että päivystykseen on saatu lääkäreitä, jotka haluavat tehdä päivystystyötä päätömisesti. Heille päivystäminen ei ole vain välttämätön, erikoistumisaikaan kuuluva pakkopulla vaan varsinainen työura. Tämä ei tarkoita sitä, etteikö päivystykseen mahtuisi nyt ja tulevaisuudessa myös muita kuin akuuttilääkäreitä. Päivystys toimii parhaiten, kun eri alojen kollegat tekevät työtä yhdessä, yhteisenä päämääränään päivystyspotilaan mahdollisimman hyvä hoito.

Mitä tästä kaikesta opiksi? Takin käänntö ei aina ole pahaksi vaan se voi olla mahdollisuus päästä uusille, yllättäville urille.